

Radionica Literarne biblioterapije „I moja mama je bila djevojčica“

Mjesec hrvatske knjige „Pričaj mi“

Mr. sc. Maja Cvjetković

Građevinska tehnička škola Rijeka

majacvjetkovic22@gmail.com

Sažetak

U radu se prikazuje provođenje radionice Literarne biblioterapije u Grafičkoj tehničkoj školi Rijeka.

Ključne riječi: biblioterapija, Građevinska tehnička škola Rijeka

U tjednu proslave Dana škole i Mjeseca hrvatske knjige na izmaku, želja i ideja bila je povezati oba događaja u jednu radionicu Biblioterapije.

Budući da nam je sfera interesa literatura koja problematizira pitanje žena, obiteljskih i bračnih odnosa, relacija majke i kćeri, kao i biblioterapijski pristup, rodila se ideja da povežemo te dvije sfere i ljubavi. Djelatnicama i nastavnicama Građevinske tehničke škole ponudili smo radionicu „I moja mama je bila djevojčica“, zamišljenu kao susret majke i kćeri. Djevojčice koje su sudjelovale u radionici pohađaju razrednu nastavu (od 1. do 3. razreda) pa je njihovoj dobi bio prilagođen odabir literarnog predloška.

Radionicu smo započeli razgovorom o pričama, bajkama s kojima su njihove mame odrastale - što su im značile, koje su im bile omiljene, koje su likove voljele. Ponuđeno im je da na susret donesu omiljenu slikovnicu ili priču. Zvijezda večeri bila je knjiga Najljepše bajke svijeta s kojima se većina majki susrela i s kojima je odrasla. Razgovarali smo o važnosti čitanja ili pripovijedanja priča u najranijoj dobi, ali i kasnije. Istakle smo važnost priče kako

u jednostavnom čitanju iz užitka, poboljšanju vokabulara, imaginacije tako i u složenijem aspektu, rješavanju emocionalnih problema kod djeteta.

Poticali smo djecu na povezivanje s majkama, bakama te na znatiželju da svakoga dana saznaju još nešto o svojim roditeljima, a roditelje da im pričaju o sebi, o svom djetinjstvu i svojim maštanjima.

U drugom dijelu radionice pročitali smo slikovnicu "Mama je uvijek tu" autorice Kate Bošković.

Kod radionice Literarne biblioterapije ključno je pronaći središnju metaforu oko koje ćemo izgraditi cijeli susret i voditi raspravu. Budući da je emocionalna paleta kod djece mlađe dobi najčešće definirana krajnjim vrijednostima (sreća – tuga) željeli smo, vođenim razgovorom, pronaći i izraziti nijanse između tih krajnjih vrijednosti. Središnja metafora susreta bilo je srce.

Pokušali smo se prisjetiti i verbalizirati kako izgleda zagrljaj, što pritom osjećamo, kakav je dodir i miris roditeljskog zagrljaja. Postignutu emociju nastojali smo trajno zadržati u memoriji, u srcu.

Potakli smo djecu da izraze koga bi sve stavili u srce i kako bi proširili zagrljaj na sve koji su im važni u životu (od obitelji, prijatelja do kućnih ljubimaca) čime smo radili na razvijanju pozitivnog pristupa, iskazivanja emocija te prihvatanju i podršci. Tekst slikovnice pratio je vođeni razgovor budući da se repetitivno iznosi teza „Mama je uvijek tu“.

Djeca su zaključila da je slikovnica prikazala jedan životni tijek koji, uz mnogo lijepih, ima i ružne trenutke.

Naglasili smo važnu lekciju koju učimo od djetinjstva – učimo trčati, padati, ali i ustati. Doslovnu lekciju „padanja“ naučenu u igri u parku, primijenili smo na primjerima u starijoj životnoj dobi. Djeca su uočila da se rane na koljenima smjenjuju s ranama na srcu koje nisu vidljive, ali jednako su bolne.

I konačno, razgovarali smo o gubitku dragih osoba, o smrti te kako prihvatiti konačnu separaciju. Kao terapijski moment izdvajamo „rješenja“ koja su ponudili – „možemo posaditi cvijeće u spomen“, „možemo posaditi stablo koje će biti dom pticama, a koje će nas razveseliti“, „možemo uputiti molitvu“.

Za kraj radionice, voditeljica je predvidjela da djeca nacrtaju svoju majku kao lik iz

neke njihove bajke, no djeca nisu prihvatila taj zadatak, već su željela samo crtati svoje mame ističući ono što njihove majke posebno vole ili ne vole.

U pripremi ovakvih radionica važno je imati okvirnu ideju i cilj do kojeg želimo doći. Nama je bila želja da fizički i u prenesenom, literarnom značenju, osvijestimo djeci da su roditelji njihova najveća podrška te da će uvijek biti tu za njih, čak i nakon roditeljske smrti.

Voditelj radionice mora biti spreman da djeca neće uvijek željeti prihvatiti zadatak te je dobro prilagoditi se njihovim idejama, primjerice u momentu slikovnog izražavanja emocije.

Povratnu informaciju dobili smo od roditelja; smatramo vrlo zanimljivom činjenicu da su pojedina djeca željela veću uključenost majki u radionicu dok su neka djeca poželjela sličnu radionicu, ali samo u prisustvu djece.